



Esbjerg  
Kommune

# Mere frihed, tillid og arbejdsro skaber engagement og energi i Esbjerg Kommunes folkeskoler

Velfærdsaftalens frihed til folkeskolerne i Esbjerg Kommune har løftet motivationen og arbejdsglæden hos de ansatte, og det opleves at have en positiv betydning for eleverne. Både statsligt og kommunalt er politikerne trådt et skridt tilbage, men har sat en række hegnspæle som rammen om forsøget.

Større engagement, mere arbejdsglæde og bedre energi. Det er nogle af de helt konkrete gevinster, som velfærdsaftalen har ført med sig for de ansatte på skolerne i Esbjerg Kommune. Præcis den udvikling var, hvad Esbjerg Kommune så et stort potentiale i, da den som en af syv danske kommuner i 2020 gik ind i velfærdsaftalen med regeringen.

I Esbjerg Kommune blev folkeskolerne – lige som i Holbæk Kommune - sat fri fra skoleåret 2021/2022, hvor kommunen lige som staten forpligtede sig til at frisætte skolerne. Forsøget løber frem til skoleåret 2024/2025.

## Hegnspæle danner rammen

Konkret satte regeringen Esbjerg Kommunes 25 skoler fri for store dele af folkeskoleloven, og på samme måde ophævede skolernes politiske fagudvalg i Esbjerg Kommune stort set al kommunal regulering. Forvaltningen tog initiativ til en række møder og faciliterede en tæt dialog mellem politikere, skoler og forvaltning, og processen mandede ud i en fælles aftale om de overordnede kommunale rammer for frihedsforsøget.

En række centrale kommunale politikker og bindinger, bl.a. styrelsesvedtægten, blev fjernet på baggrund af det politiske mål om at skabe reel frihed for skolerne, så de frit kunne tænke skolen forfra sammen med elever, forældre, personale og lokalsamfund.

Tilbage står en række hegnspæle, der fx handler om at sikre støtte til børn med særlige behov, bevare skolestrukturen og fastholde krav om skolebestyrelser og elevråd, ligesom Esbjerg Kommunes skoleelever fortsat har haft samme læringsmål og prøver som i resten af landet.

## Ret til at udfordre rammerne

Det fælles pejlemærke for skolernes arbejde i frihedsforsøget er Esbjerg Kommunes børn- og ungepolitik (se nedenfor), og derudover har Esbjerg Byråd indgået en samarbejdsaftale med hver enkelt skole. Aftalerne blev udformet efter en fælles skabelon, hvor skolerne bl.a. skulle beskrive deres intentioner i frihedsforsøget holdt op imod børn- og ungepolitikens temaer.

Enkeltvis mødtes skolerne med Børn & Skoleudvalget og fremlagde og drøftede deres samarbejdsaftaler, ligesom der løbende har været afholdt politiske café-møder om skolernes arbejde med friheden. På den måde har der hele tiden været en fælles forståelse for hver enkelt skoles tiltag og retning i frihedsforsøget. Der er dog en klar aftale om, at skolerne frit kan udfordre rammerne, hvis de står i vejen for forsøg og udvikling, men den mulighed har skolerne ikke haft behov for at tage i brug.

Når frihedsforsøget slutter, er ambitionen fortsat at fastholde skolernes frihed til at udvikle sig, sådan som det giver bedst mening lokalt, mens der samtidig sikres en fælles overordnet retning og forståelse for udviklingen af kvaliteten i læring og trivsel. For eksempel har politikerne ønsket, at skolerne forbedrer samarbejdet med forældrene, men uden at skabe konkrete procedurer, som alle skal følge. I stedet har skolerne selv beskrevet og fremlagt de metoder og tiltag, som de vurderer vil gøre en forskel på den enkelte skole.

### **Pejlemærkerne for folkeskolerne i frihedsforsøget er Esbjerg Kommunes Børn & Ungepolitik**

#### **Børn- og unge syn:**

- Alle børn og unge har krav på en tryk opvækst.
- Vi anerkender forældrenes ansvar og betydning for børnene og de unges udvikling og trivsel. Forældrenes ansvar og inddragelse er afgørende.
- Enhver indsats tager udgangspunkt i barnets eller den unges konkrete situation.
- Indsatsen sætter fokus på at give børn og unge lige muligheder for et godt liv trods forskellige forudsætninger.
- Indsatsen er tilrettelagt individuelt ud fra behovene for det enkelte barn eller den enkelte unge.

#### **De fem temaer:**

- Sunde og udviklende fællesskaber
- Børn og unge i udsatte positioner
- Samarbejde med forældre
- Samspillet med andre aktører
- Leg, læring og kreativitet